

Te Peehi

(ELSDON BEST)

Ahakoā he pakeha, me ki ko Te Peehi (Elsdon Best) te morehu o nga Kaumatua Maori e ora nei, notemea kei runga noa atu tona matauranga ki nga tatai korero o nehe, o Aotearoa nei, o te Waipounamu o Whare Kauri ka hoki whakamuri atu ki nga moutere i heke mai ai o tatau tipuna. Kua ngaro nga whare-kura, nga whare-wananga, otira ko nga maramara kupu o ia waka o ia waka, kua kohikohia e nga tangata penei ia Te Peehi. Ko ratau kei te tuhono-hono i nga Kawai motumotu o nga whakapapa, o nga tikanga, o nga karakia e mau moke-moke nei i a tatau. Kua noho mai ko ratau hei tohunga hei pupuri i nga korero onamata. Na kei te whakapukapukatia ena mea, kei te tuhia nei taonga ki roto ki nga whare-wananga o te iwi pakeha. Kaore ranei e ahei ma tatau e awhina, ma tatau tetahi wahi moni hei ta i nga pukapuka a nga tohunga penei i a Te Peehi? Kaore he tohunga o te Maori hei tuku i enei momo korero ki to muri reanga tangata. Me ahu ratau ki roto ki nga whare-wananga o te pakeha kimi ai, mehemea ia ka whaiti ki te pukapuka.

WHANGARA-MAI-TAWHITI.

Ka moe ra a Paikea i te tamahine a Te Whironui, ia Hukurangi, ka noho ki te Rotoro-tahe, i waenganui o Uawa o Whangara, ka hangaia e ia a Tatau-o-Rangiriri hei pa mo ona matua hungoi mo Te Whironui raua ko tana wahine ko Araiara. Ka tikina nga wahie, he puriri ara he kauere, hei wahie mo nga kaumatua ra. Waiho tonu hei whakatauki "Nga motumotu o te ahi a Whironui."

Katahi ka whakatika mai a Paikea, noho rawa mai i Whangara. I te hareuga mai ka tae mai ki Koutu-amoa, ki torouka ka hangai mai te titiro ki Whangara, katahi a Paikea ka whakaatu i nga ingoa o tona kainga i haere mai ia i tawahi. Ko te take hoki tera i haere mai ai, he kimi i Whangara. Ka ki a ia ki tona ope, "Ko Pakarae tera, ko Waingutu tenei, ko Tokakuku tera, ko Rangitoto tenei, ko Te-uhi-a-Irakau tenei, ko Pukehapopo tera, ko Waipaepae tenei, ko Te Ahirara-riki tenei, ko Whakakino tenei, ko Tutapuinihi tera, ko